29683 Dierziektebeleid

26991 Voedselveiligheid

Nr. 333 Brief van de staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 oktober 2026

Mede namens de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport kan ik ten aanzien van de door mijn voorganger toegezegde update over de ontwikkeling van *Salmonella enteritidis* in de leghennensector uw Kamer melden dat ik de situatie nauwgezet volg. Dit doe ik vanwege de hieraan gerelateerde aanhoudende ziektelast bij mensen.

De prevalentie van *Salmonella enteritidis* wordt gezamenlijk gemeten met de van *Salmonella typhimurium* bij leghennen, en bedroeg afgerond 5% in 2025. Het overgrote deel van deze prevalentie (97%) wordt veroorzaakt door *Salmonella enteritidis*. In 2025 zijn in totaal 115 koppels leghennen besmet met *Salmonella enteritidis*. En in de eerste helft van 2026 zijn 31 koppels positief bevonden voor *Salmonella enteritidis* en *Salmonella typhimurium* gezamenlijk. Dit beeld past nog steeds in de structureel verhoogde prevalentie van *Salmonella enteritidis* bij leghennen sinds 2023. Ik blijf dit zorgelijk vinden en mijn inzet blijft daarom onverminderd gericht op het terugdringen van de prevalentie bij leghennen, met als doel de aanhoudende ziektelast bij mensen te verminderen.

Zoals mijn voorganger eerder heeft aangegeven (Kamerstuk 29 683, nr. 313) heeft de sector zelf maatregelen ingezet via hun private kwaliteitssysteem Integrale Keten Beheersing ei, ofwel IKB ei, middels een uitvoeringsbesluit. Deze maatregelen gelden nog steeds en zijn in sommige gevallen verder aangescherpt. Zo is bijvoorbeeld de monitoringsfrequentie van *Salmonella* in leghennen verder verhoogd: leghennen jonger dan 65 weken worden nu elke 8 weken bemonsterd, en leghennen ouder dan 65 weken om de 4 weken. Voorheen werden leghennen elke 15 weken bemonsterd. Dit zorgt ervoor dat een Salmonella besmetting eerder gedetecteerd wordt, zodat gerichte maatregelen voor de bescherming van de voedselveiligheid genomen kunnen worden.

Met de genoemde maatregelen laat de trendanalyse in 2026 een daling in prevalentie van *Salmonella enteritidis* bij leghennen zien ten opzichte van 2023 en 2024 en 2025. De termijn van zes maanden die de sector eerder heeft genoemd aan mijn voorganger om effect van de door hen getroffen maatregelen te laten zien, is inmiddels echter verstreken en onzeker is of de EU- norm van 2% zal worden behaald in 2026.

Daarom werk ik, in nauwe samenwerking met de ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, aanvullende verplichtende maatregelen uit. In een bestuurlijk overleg met de pluimveesector is besloten om twee maatregelen nader uit te werken: intensivering van de monitoring en een vaccinatieverplichting. Ik ben voornemens deze maatregelen begin 2027 in werking te laten treden. Ik zal de effecten evalueren en indien blijkt dat dit onvoldoende effect heeft, houd ik

aanvullende maatregelen nadrukkelijk achter de hand, zoals het versneld afvoeren van besmette koppels om de besmettingsdruk te verlagen.

Ter onderbouwing van mijn maatregelen maak ik onder andere gebruik van de clusteranalyse van het RIVM, die is uitgevoerd op *Salmonella*- isolaten van mensen en leghennen. Daarnaast heb ik in 2025 aan Bureau risicobeoordeling & onderzoek (BuRO) gevraagd een risicobeeld op te stellen van *Salmonella* in eieren. De afronding van dit risicobeeld vergt meer tijd dan eerder voorzien. Ik verwacht dat dit rapport eind 2026 kan worden gepubliceerd. Ik zal de bevindingen daarvan betrekken bij de verdere ontwikkeling van mijn beleid en uw Kamer hierover informeren.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
S.P.A. Erkens